

Remissvar från Saco-S angående promemorian "Bättre förutsättningar för utsänd statlig personal" (DS 2024:9)

Saco-S ställer sig positivt till promemorians förslag och ser dem som viktiga för att stärka tryggheten och arbetsvillkoren för statligt anställda i internationell tjänst. De föreslagna förbättringarna kring vaccination och hälsoundersökningar, direkt utsänd som statligt anställd, uppehållstillstånd och medborgarskap för medföljare och sociala trygghetssystem avseende hälso- och sjukvård för utsända och medföljande inom Europa är både nödvändiga och centrala. Att förslagen inkluderar både utsända arbetstagare och deras familjemedlemmar visar på ett värdefullt helhetsperspektiv. Det är avgörande att anpassa kollektivavtal, socialförsäkringsfrågor och skattelagstiftning till utsändas specifika behov, vilket kan kräva särlösningar. Trygga och gynnsamma villkor är nödvändiga för att staten ska attrahera och behålla kvalificerad personal, vilket är avgörande för kompetensförsörjningen i dessa internationella uppdrag.

Förslaget om att erbjuda vaccinationer och hälsoundersökningar utan förmånsbeskattning är en särskilt värdefull åtgärd som stärker tryggheten för hela familjen under utlandstjänst. Kostnaderna för obligatoriska vaccinationer kan vara höga i länder med stora hälsoutmaningar, och skattefriheten förbättrar incitamenten för medföljande att delta vid tjänstgöring på sådana orter. Förslaget om ett lönetillägg är en flexibel lösning, men Saco-S ser det även som viktigt att det hanteras på ett sätt som inte ökar administrationen samt att det finns en tydlig koppling till kostnadsersättningar.

Vidare betonar Saco-S behovet av en effektiv hantering av hälso- och sjukvård för utsända och deras medföljande, inklusive S1-intyg. Vi välkomnar utredningens förslag för att minska administrationen och stärka tryggheten för utsända inom EU och EES, då dagens tillämpning kan innebära både hälsorisker och höga kostnader för individer.

Detta problem är idag en realitet för utsända i speciellt Tyskland och Belgien och som botten i Försäkringskassans tolkningar av den sociala rörligheten. Dessa utmaningar kräver snabba åtgärder för att tillgodose en säker hälso- och sjukvård för berörda grupper. De statliga kollektivavtalen för utsänd personal har dessutom regleringar kring fullgod vård jämförbar med den allmänna svenska sjukvården vilket även måste gälla inom EU:s gränser.

Sveriges Nato-medlemskap medför ökade krav på statliga arbetsgivare, vilket gör förslagen särskilt angelägna. Förslaget om direktutsändning är här av stor betydelse, eftersom nuvarande system för socialförsäkring inte alltid täcker behoven vid återkomst från internationella uppdrag. För att snabbare kunna rekrytera rätt kompetens till Nato-relaterade uppdrag måste sjukvård och andra grundläggande trygghetsfrågor lösas i linje med förslagen.

Avslutningsvis vill Saco-S framhålla att villkoren för medföljande bör stärkas ytterligare, utöver vad som behandlas i denna utredning. Vi hade gärna sett att direktiven varit bredare, särskilt med tanke på pensionsvillkoren för medföljare. Avsaknaden av ett tryggt pensionssystem för medföljare är en brist som måste åtgärdas. Även förbättringar kring inkomstskatt och sjukpenninggrundande inkomst är angelägna för att säkerställa långsiktig trygghet och förutsägbarhet för både utsända och deras familjemedlemmar. Detta bidrar till att säkerställa att staten fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare på den internationella arenan.

För Saco-S

Anna Steen

Ordförande, Saco-S

20241119